

HANDLEIDING BASISREGISTRATIE ERKENDE INSTELLINGEN VOOR SCHULDBEMIDDELING

Datum: 13/12/2017 - Versie: 1.0

Auteur: Vlaams Centrum Schuldenlast

Paviljoenstraat, 9

1030 Brussel

Tel: 02 211 56 31 - Mail: Hans.Ledegen@vlaamscentrumschuldenlast.be

Elke erkende instelling voor schuldbemiddeling moet jaarlijks een basisregistratie bijhouden. De basisregistratie geeft een overzicht van het aantal gezinnen in begeleiding naar verstrekte hulpverleningsmodules, waarbij elk gezin wordt ondergebracht in een van de onderstaande rubrieken:

A.	gezinnen waarvoor het voorbij werkjaar geen procedure collectieve schuldenregeling liep:	
A.1	budgetbegeleiding (uitsluitend)	.....
A.2	budgetbeheer (uitsluitend)	.....
A.3	budgetbegeleiding en budgetbeheer	.....
A.4	schuldbemiddeling (uitsluitend)	.....
A.5	schuldbemiddeling en budgetbegeleiding	.....
A.6	schuldbemiddeling en budgetbeheer	.....
A.7	schuldbemiddeling, budgetbegeleiding en budgetbeheer	.....
B.	gezinnen waarvoor het voorbije werkjaar een procedure collectieve schuldenregeling liep en waarbij de instelling voor schuldbemiddeling is aangesteld als schuldbemiddelaar:	
B.1	zonder andere hulpverleningsmodules	.....
B.2	in combinatie met budgetbegeleiding	.....
B.3	in combinatie met budgetbeheer	.....
B.4	in combinatie met budgetbegeleiding en budgetbeheer	.....
B.5	in combinatie met schuldbemiddeling	.....
B.6	in combinatie met schuldbemiddeling en budgetbegeleiding	.....
B.7	in combinatie met schuldbemiddeling en budgetbeheer	.....
B.8	in combinatie met schuldbemiddeling, budgetbegeleiding en budgetbeheer	.....
C.	gezinnen waarvoor het voorbije werkjaar een procedure collectieve schuldenregeling liep en waarbij een externe schuldbemiddelaar is aangesteld:	
C.1	in combinatie met budgetbegeleiding	.....
C.2	in combinatie met budgetbeheer	.....
C.3	in combinatie met budgetbegeleiding en budgetbeheer	.....
C.4	in combinatie met schuldbemiddeling	.....
C.5	in combinatie met schuldbemiddeling en budgetbegeleiding	.....
C.6	in combinatie met schuldbemiddeling en budgetbeheer	.....
C.7	in combinatie met schuldbemiddeling, budgetbegeleiding en budgetbeheer	.....

Op welke periode heeft dit registratieformulier betrekking?

Het registratiejaar is het kalenderjaar (van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017) waarover de instelling rapporteert. Alle gezinnen waaraan de instelling in de loop van het registratiejaar budget- of schuldhelpverlening heeft verstrekt, moeten worden geregistreerd. Het gaat dus om nieuwe dossiers, al lopende dossiers, en dossiers die in de loop van het

registratiejaar zijn afgesloten.

Registratie van het aantal gezinnen

De basisregistratie heeft tot doel een zicht te krijgen op het aantal gezinnen die het voorbije werkjaar in begeleiding waren bij de erkende instellingen voor schuldbemiddeling. Een gezin kan maar onder één rubriek worden geregistreerd. Als voor een gezin meerdere hulpverleningsmodules werden ingezet, registreert u dat gezin in de rubriek waar alle ingezette modules vermeld staan.

Voorbeeld: een gezin was in de loop van het jaar eerst in budgetbegeleiding. Die budgetbegeleiding werd vervolgens aangevuld met schuldbemiddeling en vervolgens werd budgetbeheer in het kader van een collectieve schuldenregeling met externe aanstelling opgenomen. U noteert dat gezin in rubriek C.7: in combinatie met schuldbemiddeling, budgetbegeleiding en budgetbeheer.

Aangezien de finaliteit van deze basisregistratie erin bestaat om een zicht te krijgen op het aantal gezinnen in begeleiding, worden tussenkomsten zoals het verlenen van een juridisch advies, eenmalige tussenkomsten (zie hieronder) en de voorbereiding en/of de opmaak van een verzoekschrift collectieve schuldenregeling niet geregistreerd. Dergelijke tussenkomsten zijn belangrijk in het kader van een meting van de werklast maar niet in het kader van de afbakening van het aantal gezinnen in begeleiding.

Definitie van gebruikte termen

A. Gezinnen waarvoor het voorbije werkjaar geen procedure collectieve schuldenregeling liep

A.1 budgetbegeleiding (uitsluitend): hier registreert u het aantal gezinnen die gedurende het registratiejaar uitsluitend in budgetbegeleiding waren. De cliënten beheren zelf hun budget, de instelling voor schuldbemiddeling zorgt voor advies en ondersteuning. De cliënten behouden dus zelf het beheersrecht over hun inkomen. Het is niet belangrijk of het gezin schulden heeft of niet. Louter administratieve tussenkomsten (bijvoorbeeld maandelijkse afhoudingen voor de betaling van huur,...) zijn onvoldoende om van budgetbegeleiding te spreken.

A.2 budgetbeheer (uitsluitend): hier registreert u het aantal gezinnen die gedurende het registratiejaar uitsluitend in budgetbeheer waren. Het beheer van de gelden van de cliënten wordt geheel of gedeeltelijk overgelaten aan de instelling voor schuldbemiddeling en de cliënt krijgt advies en ondersteuning. De inkomsten komen geheel of gedeeltelijk op een budgetbeheerrekening die door de instelling wordt beheerd. Het is daarbij niet belangrijk of het gezin schulden heeft of niet. Louter administratieve tussenkomsten (bijvoorbeeld maandelijkse afhoudingen voor de betaling van huur,...) zijn onvoldoende om van budgetbeheer te spreken.

A.3 budgetbegeleiding en budgetbeheer: hier registreert u het aantal gezinnen die gedurende het registratiejaar opeenvolgend in budgetbegeleiding (A.1) en budgetbeheer (A.2) waren. Het is daarbij niet belangrijk of de budgetbegeleiding voor of na het budgetbeheer werd verleend. Essentieel is wel dat er tijdens het registratiejaar gewisseld wordt van budgetbegeleiding naar budgetbeheer of omgekeerd (van budgetbeheer naar budgetbegeleiding). Indien er tijdens het registratiejaar budgetbeheer werd aangeboden en de cliënt ook advies en

ondersteuning ontving, moet dit gezin onder de rubriek “A.2 *budgetbeheer (uitsluitend)*” geregistreerd worden. Het is ook niet belangrijk of het gezin schulden heeft of niet.

A.4 schuldbemiddeling (uitsluitend): hier registreert u het aantal gezinnen waarvoor de instelling gedurende het registratiejaar aan schuldbemiddeling heeft gedaan. Deze schuldbemiddeling is niet eenmalig, maar vereist verdere opvolging of meer dan één bemiddeling (maar zonder budgetbegeleiding of budgetbeheer).

Opmerking: onder schuldbemiddeling vallen alle dossiers waarin de instelling dienstverlening verstrekt met het oog op het tot stand brengen van een regeling tussen schuldenaar en schuldeiser over de wijze van betaling van de schuldenlast van de schuldenaar. Ook dienstverlening met het oog op de betwisting van een schuld ten aanzien van de schuldeiser, zoals het opwerpen van een verjaring, valt onder het begrip schuldbemiddeling.

Belangrijk: éénmalige tussenkomsten worden in de basisregistratie NIET opgenomen.

Éénmalige tussenkomsten houden in dat er na het eerste cliëntencontact geen verdere opvolging of begeleiding nodig is. De cliënt kan dus onmiddellijk afdoende geholpen worden (bv. door telefonisch met de schuldeiser afspraken te maken) en de hulpvraag is hiermee afgerond. Als er daarentegen na het eerste contact met jouw cliënt nog opvolging van de betreffende schuld(en) nodig is (verdere onderhandelingen met de schuldeiser, terugkoppelingen hierover naar de cliënt, opvolging afbetaalplan,...), dan is er geen sprake meer van een “eenmalige tussenkomst” maar wel van “schuldbemiddeling”. Na de eerste eenmalige tussenkomst kan ook budgetbegeleiding en/of budgetbeheer opgestart worden, en dan moet dit onder deze rubriek geregistreerd worden. Maar indien de eenmalige tussenkomst niet gevolgd wordt door schuldbemiddeling, budgetbegeleiding, budgetbeheer of een combinatie van die hulpverleningsmodules, dan wordt deze tussenkomst dus niet op het basisregistratieformulier geregistreerd. Er kan tevens opgemerkt worden dat een eenmalige tussenkomst betrekking kan hebben op verschillende schulden en dat er voor eenzelfde cliënt gedurende het registratiejaar verschillende eenmalige tussenkomsten kunnen plaatsvinden. Indien deze verschillende eenmalige tussenkomsten los staan van elkaar en niet kaderen binnen een ruimere, structurele begeleiding van deze cliënt, dienen deze evenmin geregistreerd te worden.

A.5 schuldbemiddeling en budgetbegeleiding: hier registreert u het aantal gezinnen waarvoor de instelling gedurende het registratiejaar zowel schuldbemiddeling (A.4) als budgetbegeleiding (A.1) heeft opgenomen. Het is daarbij niet belangrijk of de schuldbemiddeling voor, na of samen met de budgetbegeleiding werd verleend.

A.6 schuldbemiddeling en budgetbeheer: hier registreert u het aantal gezinnen waarvoor de instelling gedurende het registratiejaar zowel schuldbemiddeling (A.4) als budgetbeheer (A.2) heeft opgenomen. Het is daarbij niet belangrijk of de schuldbemiddeling voor, na of samen met het budgetbeheer werd verleend.

A.6 schuldbemiddeling, budgetbegeleiding en budgetbeheer: hier registreert u het aantal gezinnen waarvoor de instelling gedurende het registratiejaar zowel schuldbemiddeling (A.4), budgetbegeleiding (A.1) als budgetbeheer (A.2) heeft opgenomen. Het is daarbij niet belangrijk of de budgetbegeleiding en het budgetbeheer voor of na elkaar werden ingezet. Essentieel is wel dat er tijdens het registratiejaar ook schuldbemiddeling werd aangeboden en dat er gewisseld werd van budgetbegeleiding naar budgetbeheer of omgekeerd (van budgetbeheer naar budgetbegeleiding). Indien er tijdens het registratiejaar schuldbemiddeling en budgetbeheer werd aangeboden en de cliënt ook advies en ondersteuning ontving, moet dit gezin onder de rubriek “A.6. *schuldbemiddeling en*

budgetbeheer” geregistreerd worden.

B. Gezinnen waarvoor het voorbije werkjaar een procedure collectieve schuldenregeling liep en waarbij de instelling voor schuldbemiddeling is aangesteld als schuldbemiddelaar

Deze rubriek betreft gezinnen waarvoor de instelling voor schuldbemiddeling tijdens het registratiejaar effectief was aangesteld als schuldbemiddelaar. Indien er louter voorbereidende werkzaamheden plaatsvonden (bv. de opmaak van een verzoekschrift collectieve schuldenregeling) zonder dat er tijdens het registratiejaar daadwerkelijk een aanstelling als schuldbemiddelaar volgde, mag een gezin niet in deze rubriek geregistreerd worden.

Om de periode van collectieve schuldenregeling af te bakenen, gebruikt u de volgende richtlijnen:

- Startdatum van de procedure is de datum van de beschikking van toelaatbaarheid tot de procedure collectieve schuldenregeling.
- Einddatum van de procedure is in principe (bij normale beëindiging van een minnelijke of gerechtelijke aanzuiveringsregeling) de datum waarop de voorwaarden van de aanzuiveringsregeling volledig werden uitgevoerd (bijvoorbeeld terugbetaling van 60 % van de hoofdsommen) en/of de datum waarop de voorziene looptijd is verstreken (bijvoorbeeld zeven jaar, te rekenen vanaf de datum van homologatie van de minnelijke aanzuiveringsregeling).
- Uitzonderingen op de normale einddatum zijn:
  - de herroeping van de beschikking van toelaatbaarheid of van de aanzuiveringsregeling: de datum van het herroepingsvonnis geldt als einddatum
  - het overlijden van de persoon in collectieve schuldenregeling: de overlijdensdatum geldt als einddatum
  - de verzoeker die vrijwillig uit de procedure collectieve schuldenregeling is gestapt: de datum van het vonnis dat die stopzetting uitspreekt, geldt als einddatum
  - een totale kwijtschelding zonder aanzuiveringsregeling: de datum van het vonnis waarin de totale kwijtschelding wordt uitgesproken, geldt als einddatum.

B.1 zonder andere hulpverleningsmodules: de instelling is alleen aangesteld als schuldbemiddelaar en verstrekt in de loop van het registratiejaar geen andere budget- of schuldhulpverleningsmodules aan het gezin.

B.2 in combinatie met budgetbegeleiding: naast de aanstelling als schuldbemiddelaar, doet de instelling in de loop van het registratiejaar ook budgetbegeleiding (A.1) voor het gezin. Het is daarbij niet belangrijk of de budgetbegeleiding voor, tijdens of na afloop van de procedure collectieve schuldenregeling werd opgenomen.

B.3 in combinatie met budgetbeheer: naast de aanstelling als schuldbemiddelaar doet de instelling in de loop van het registratiejaar ook budgetbeheer (A.2) voor het gezin. Het is daarbij niet belangrijk of het budgetbeheer voor, tijdens of na afloop van de procedure collectieve schuldenregeling werd opgenomen.

B.4 in combinatie met budgetbegeleiding en budgetbeheer: naast de aanstelling als schuldbemiddelaar doet de instelling in de loop van het registratiejaar ook budgetbegeleiding (A.1) en budgetbeheer (A.2) voor het gezin. Het is daarbij niet belangrijk of de budgetbegeleiding en het budgetbeheer voor, tijdens of na afloop van de procedure

collectieve schuldenregeling werden opgenomen. Essentieel is wel dat er tijdens het registratiejaar gewisseld wordt van budgetbegeleiding naar budgetbeheer of omgekeerd (van budgetbeheer naar budgetbegeleiding). Indien de instelling aangesteld was als schuldbemiddelaar, er tijdens het registratiejaar budgetbeheer werd aangeboden en de cliënt ook advies en ondersteuning ontving, moet dit gezin onder de rubriek “*B.3 in combinatie met budgetbeheer*” geregistreerd worden.

B.5 in combinatie met schuldbemiddeling: naast de aanstelling als schuldbemiddelaar doet de instelling in de loop van het registratiejaar ook schuldbemiddeling (A.4) voor het gezin. Het is daarbij niet belangrijk of de schuldbemiddeling voor, tijdens of na afloop van de procedure collectieve schuldenregeling werd opgenomen.

B.6 in combinatie met schuldbemiddeling en budgetbegeleiding: naast de aanstelling als schuldbemiddelaar doet de instelling in de loop van het registratiejaar ook schuldbemiddeling (A.4) en budgetbegeleiding (A.1) voor het gezin. Het is daarbij niet belangrijk of de budgetbegeleiding en de schuldbemiddeling voor, tijdens of na afloop van de procedure collectieve schuldenregeling werd opgenomen.

B.7 in combinatie met schuldbemiddeling en budgetbeheer: naast de aanstelling als schuldbemiddelaar doet de instelling in de loop van het registratiejaar ook schuldbemiddeling (A.4) en budgetbeheer (A.2) voor het gezin. Het is daarbij niet belangrijk of het budgetbeheer en de schuldbemiddeling voor, tijdens of na afloop van de procedure collectieve schuldenregeling werd opgenomen.

B.8 in combinatie met schuldbemiddeling, budgetbegeleiding en budgetbeheer: naast de aanstelling als schuldbemiddelaar doet de instelling in de loop van het registratiejaar ook schuldbemiddeling (A.4), budgetbegeleiding (A.1) en budgetbeheer (A.2) voor het gezin. Het is daarbij niet belangrijk of de budgetbegeleiding, het budgetbeheer en de schuldbemiddeling voor, tijdens of na afloop van de procedure collectieve schuldenregeling werd opgenomen. Het is evenmin belangrijk of de budgetbegeleiding en het budgetbeheer voor of na elkaar werden ingezet. Essentieel is wel dat de instelling aangesteld was als schuldbemiddelaar, dat er tijdens het registratiejaar ook schuldbemiddeling werd aangeboden en dat er gewisseld werd van budgetbegeleiding naar budgetbeheer of omgekeerd (van budgetbeheer naar budgetbegeleiding). Indien de instelling aangesteld was als schuldbemiddelaar, er tijdens het registratiejaar budgetbeheer en schuldbemiddeling werd aangeboden en de cliënt ook advies en ondersteuning ontving, moet dit gezin onder de rubriek “*B.7 in combinatie met schuldbemiddeling en budgetbeheer*” geregistreerd worden.

C. Gezinnen waarvoor het voorbije werkjaar een procedure collectieve schuldenregeling liep en waarbij een externe schuldbemiddelaar is aangesteld

De inhoud van de deelrubrieken stemt overeen met die, vermeld in punt B.2 tot en met B.8. U registreert hier alle gezinnen waarbij in de loop van het registratiejaar wel een procedure collectieve schuldenregeling liep, maar waarbij een externe schuldbemiddelaar is aangesteld en waarbij de instelling een andere vorm van begeleiding (voor, na of tijdens de procedure collectieve schuldenregeling) heeft opgenomen.

Bijkomende vragen.

Onderaan het formulier worden enkele bijkomende vragen gesteld, zijnde:

Vraag 1: Op hoeveel locaties of antennepunten binnen het werkingsgebied is de instelling voor schuldbemiddeling bereikbaar voor burgers?

- op 1 centraal adres
- op 2 adressen
- op 3 adressen
- op 4 of meer adressen?

Vraag 2: Welke tendensen merkt u op in het profiel van de cliënten? Zijn er bijvoorbeeld wijzigingen wat betreft aantallen cliënten met psychische/psychiatrische problemen, niet-bemiddelbaren, tweeverdieners, alleen bij opstart van een procedure collectieve schuldenregeling, externe doorverwijzingen, zelfstandigen, jongeren, ouderen, ...?

Vraag 3: Welke tendensen merkt u op in de schuldenproblematiek?

Vraag 4: Welke beleidssignalen voor de schuldenproblematiek leidt u daaruit af?

Wat doet u met het basisregistratie?

U moet de gegevens invoeren in het bijgevoegde Excelformulier "basisregistratie 2017". Het ingevoerde formulier mailt u uiterlijk **28 februari 2018** naar het Vlaams Centrum Schuldenlast via volgend emailadres: Hans.Ledegen@vlaamscentrumschuldenlast.be.

Hebt u nog vragen?

Voor inhoudelijke vragen bij de basisregistratie kunt u terecht bij het Vlaams Centrum Schuldenlast (tel.: 02 211 56 31 of e-mail: Hans.Ledegen@vlaamscentrumschuldenlast.be). U kunt ook de website www.vlaamscentrumschuldenlast.be raadplegen: klik door naar de rubriek Onderzoek en registratie.